

SAK NR 027 – 2017
ANSKAFFELSE AV NYTT LABORATORIEUTSTYR – BRUK AV FINANSIELL
LEASING

Forslag til

VEDTAK:

1. Styret tar til orientering at det gjennomføres anskaffelse av nytt laboratorieutstyr i Sykehuset Innlandet.
2. Styret godkjenner at det søkes Helse Sør-Øst RHF om bruk av finansiell leasing som finansieringsform knyttet til anskaffelsen.
3. Styret forutsetter at årlige leiekostnader dekkes av besparelser i driftsutgifter knyttet til investeringen slik det fremgår av saksutredningen.

Brumunddal, 16. mars 2017

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

Sakens bakgrunn

Laboratoriemedisin bidrar med analyser som underlag til beslutninger ved diagnostisering, oppfølging og behandling av pasienter. Effektive og velfungerende laboratorier med stabil drift av laboratorieutstyr er viktig for å sikre høy pasientsikkerhet, gode pasientforløp og effektiv drift. Laboratoriernes hovedoppgave er analysering av prøver fra sykehusets pasienter (inneliggende og polikliniske) og prøver fra primærhelsetjenesten (herunder fastleger, sykehjem og hjemmetjeneste etc.). Om lag 50 prosent av analysene som Sykehuset Innlandet utfører er knyttet til prøver fra primærhelsetjenesten. Faglig er det en fordel at prøvene analyseres ved Sykehuset Innlandet hvis pasienten blir innlagt, da legene kan vurdere en samlet historikk av prøvesvar, og samtidig gir det ISF inntekter til foretaket.

Normal avskrivning og levetid for analyseinstrument i laboratoriene er 9 år, mens gjennomsnittsalderen på utstyrsparken i Sykehuset Innlandet er over 13 år. Gammelt utstyr innebærer risiko for driftsstans. Foretaket har samme type utstyr ved alle de somatiske sykehusene med unntak av på Tynset, som har en noe annen utstyrspark. Analyseaktiviteten innen Medisinsk biokjemi har økt med 55 prosent fra forrige store utstyrsanskaffelse i 2007. Aktivitetsveksten forventes å fortsette og analyserepertoaret er under kontinuerlig utvikling. Nytt og mer effektivt utstyr er nødvendig for å håndtere både økt prøvemengde og nye typer analyser.

Sykehuset Innlandet har høye utgifter knyttet til forbruksmateriell (reagenser) som benyttes i forbindelse med analyser. Det er leverandøren av laboratorieutstyret som også leverer reagenser tilpasset utstyrsparken. Rammeavtaler for reagenser inngås derfor som regel samtidig med utstyrsanskaffelser. Ved utskiftning av utstyrsparken er det således god mulighet til å forhandle frem bedre priser på forbruksmateriell. Utskiftning av foretakets laboratorieutstyr vil samlet representere en effektivisering som kan tas ut i bedre kvalitet, service eller økonomiske besparelser.

Investeringsiltaket

Det vil kreve minst investeringsmidler å erstatte dagens analyseinstrumenter ved alle sykehusene med samme type utstyr og fortsette etter dagens driftsform. Et alternativ er å innføre større grad av automatisering av prøveflyten. Investeringsbehovet vil da være høyere, men med en slik løsning vil det være mulig å oppnå en mer effektiv drift og det vil være mulig å utvide analyserepertoaret. Total prøvemengde i Sykehuset Innlandet tilsier at det vil være mest formålstjenlig å samle de prøver som er hensiktsmessig og innføre automasjon ett sted. For å utrede ulike alternativer har divisjon Medisinsk service utredet ulike modeller. Gjennom anskaffelsesformen konkurransepreget dialog har flere utstyrsleverandører bidratt til utredningen og gitt innspill til løsninger. Valg av løsning er basert på en grundig utredning i organisasjonen der konsekvenser for kvalitet og service, personale og økonomi er hensyntatt. De økonomiske vurderingene er fundert på foreløpige priser fra leverandørene.

Ut fra en helhetlig vurdering anbefales en trinnvis utvikling av laboratorietjenestene i Sykehuset Innlandet hvor det i første omgang legges opp til at dagens utstyrspark skiftes ut med tilsvarende utstyr. Driftsformen videreføres i hovedsak som i dag med utstrakt samarbeid mellom laboratoriene. Som trinn to, i et 2-3 års perspektiv, legges det opp til at hovedtyngden av prøver fra primærhelsetjenesten i «Mjøsområdet» samles og at det innføres en total automatisasjonsløsning ett sted. Trinn to innbefatter også muligheter for å videreutvikle spesialområder tilpasset den faglige utviklingen i klinikken, eksempelvis hematologi ved sykehuset på Gjøvik.

Utredningen har vist at forholdene ligger best til rette for en samling med en total automatisasjonsløsning på Elverum, både når det gjelder bygningsmessige forhold og personalressurser. Utredningen viser at en større grad av samling av prøver fra primærhelsetjenesten ikke vil gi negative konsekvenser når det gjelder svartid, kvalitet m.m. Det vil være mulig å opprettholde dagens rutiner og transportruter mellom sykehusene og mellom fastlegene og sykehusene. Ved å samle store deler av analysene fra primærhelsetjenesten, vil det også bli frigitt kapasitet ved de sykehusene som ikke lenger utfører disse analysene. Denne kapasiteten kan benyttes til andre kvalitets- og serviceforbedrende tiltak og styrke tilbudet både til inneliggende pasienter og primærhelsetjenesten.

Utskiftning av utstyrsparken slik som skissert vil ikke medføre behov for vesentlige bygningsmessige endringer og de endringene som er nødvendig vil dekkes av investeringsmidler ved Divisjon Medisinsk service.

Det er innhentet pristilbud fra flere utstyrsleverandører som viser antatt investeringsbehov. Endelige priser vil ikke fremkomme før anbudsprosessen slutføres, men det settes en øvre ramme for investeringen, jfr. vedlegg 2 som er unntatt offentlighet av konkurransehensyn.

Finansiering

Begrenset likviditet i foretaket gjør det vanskelig å gjennomføre anskaffelsen med egne investeringsmidler uten at det vil få vesentlige konsekvenser for andre prioriterte investeringstiltak. Det vil derfor være ønskelig å finne en annen finansieringskilde for investeringen.

Styret for Sykehuset Innlandet behandlet i sak 008-2017 retningslinjer for anvendelse av finansiell leasing som finansieringsform, og vedtok at finansiell leasing kan benyttes som finansieringskilde for særskilte investeringsprosjekter i samsvar med Helse Sør-Øst sin finansstrategi.

Anskaffelse av nytt laboratorieutstyr vil falle inn under vilkårene for finansiell leasing. Det er Sykehuset Innlandet som gjennomfører anskaffelsesprosessen for utstyret og kontrollen over utstyret påligger i praksis foretaket. Utstyret som det søkes om finansiering til vil være enkelt å identifisere/lokalisere. Det inngås også en leieavtale for hele den økonomiske levetiden for utstyret, slik at Sykehuset Innlandet i utgangspunktet betaler hele anskaffelseskostnaden. I tilbudet fra leasingselskapet (Helse Sør-Øst har inngått avtale med Siemens Financial Services) påtar selskapet seg ansvar for at utstyret likevel har en restverdi. Ved utløpet har Sykehuset Innlandet rett til å kjøpe ut eller forlenge leieperioden til en vesentlig lavere pris. Det vesentlige av den økonomiske risikoen påligger således foretaket.

Foretakets revisor er konsultert og vurderer også at en slik avtale vil klassifiseres som finansiell leasing.

I henhold til finansstrategien til Helse Sør-Øst (jfr. Pkt. 6.1 i finansstrategien) skal finansielle leieavtaler godkjennes av Helse Sør-Øst uavhengig av beløp. Det er redegjort nærmere for dette i styresak 008/2017. I en søknad til Helse Sør-Øst om godkjenning av finansiell leieavtale vil sykehuset Innlandet redegjøre for de kravene som blir stilt til slike søknader utover det som er beskrevet i foreliggende sak, herunder:

- Beskrive formål og behov for leieavtalen
- Vurdere eventuell merkostnad ved å leie fremfor å eie
- Vurdere økonomisk bæreevne på prosjekt-/foretaksnivå
- Beregne kontraktsverdi
- Dokumentere klassifisering av avtalen som finansiell leasing
- Leie- og leasingavtaler skal som hovedregel ikke inngås basert på knapphet på finansiering, men være begrunnet i en risiko- og nyttevurdering.

Det er en forutsetning for gjennomføring av anskaffelsen at årlige leiekostnader blir dekket av sparte driftsutgifter knyttet til anskaffelsen. Foreløpige beregninger viser at anskaffelsen har en god kost-nytt-vurdering, hvor besparelser knyttet til forbruksmaterieell (reagenser) vil overstige leasingkostnadene gjennom hele avtale-/leieperioden.

Anskaffelsen vil ikke bli gjennomført før eventuelle ombyggingsbehov er utredet, beregnet og finansiert.

Det er foretatt en risikovurdering av anskaffelsen som følger vedlagt.

Saken er diskutert med tillitsvalgte på divisjonsnivå, behandlet i divisjonens arbeidsmiljøutvalg og forelagt TV20 til orientering.

Administrerende direktørs oppsummering og konklusjon

Administrerende direktør vil understreke at behovet for utskifting av laboratorieutstyr er stort. Oppsummert vil utskiftning av foretakets analyse-/laboratorieutstyr gi flere fordeler:

- Større kapasitet
- Større driftsstabilitet
- Raskere svartider og bedre pasientflyt
- Bedre pasientsikkerhet
- Mulighet for utvidet analyserepertoar
- Bedre service internt i sykehusene og overfor primærhelsetjenesten
- Høyere effektivitet

Administrerende direktør ser på utskiftning av utstyrsparken som et organisasjonsutviklingsprosjekt hvor arbeidsprosesser innenfor divisjonen og mellom divisjoner utvikles i takt med økt automatisering.

Beregninger viser at anskaffelsen har en god kost-nytt-vurdering. Kostnader til forbruksmaterieell vil bli betydelig lavere enn i dag og det er beregnet at denne reduksjonen vil dekke leasingkostnadene gjennom hele avtale-/leieperioden. Gradvis innføring av automatiserte arbeidsprosesser vil frigjøre ytterligere ressurser.

Dersom styret slutter seg til bruk av finansiell leasing som finansieringsform knyttet til anskaffelsen, vil administrerende direktør følge opp saken overfor Helse Sør-Øst med søknad om godkjenning av bruk av finansiell leasing til finansiering av investeringen, innenfor gitt kostnadsramme, og i samsvar med de krav som stilles til slike søknader.

Vedlegg 1

Risikoanalyse

		KONSEKVENNS				
		1	2	3	4	5
SANNSYNLIGHET	5					
	4					
	3					
	2		Fare for dårligere service til PHT. Opplevd negativ påvirkning på personale			
	1		Fare for dårligere service til interne pasienter.	Fare for å ikke klare økonomiske forpliktelser innenfor budsjett. Fare for dårligere kvalitet på tjenestene.		